

Formål for **Skole og Dagtilbud** frem mod år 2014

Svendborg
Kommune

Efter høringsperioden blev formålet revideret og behandlet på Byrådsmøde den 1. december 2009. Byrådet godkendte det reviderede formål.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
2. Barnesyn, dannelsessyn og læringssyn	6
3. Vision 2014	8
3.1 Helhed 0-18 årige	10
3.2 Kendetegn for de 0-9 årige	10
3.3 Kendetegn for de 9-13 årige	14
3.4 Kendetegn de 13-18 årige	16
4. Implementering	18

Indledning

Svendborg Kommunes Formål for Dagtilbud og Skole er de værdimæssige rammer og prioriteringer, der skal føre lovene om dagtilbud og folkeskolen ud i livet.

Barnesyn, dannelsessyn og læringsyn er beskrevet i værdierne og visionerne. De skal fungere som pejlemærker for det pædagogiske arbejde.

Værdier og visioner er forpligtende for arbejdet med de 0 - 18 årige.

Den enkelte dagpleje, vuggestue, børnehave og skole arbejder med visioner og værdier i praksis. Det arbejde skal være med til at styrke evalueringen af praksis. Og på den måde gøre kvalitetsrapporterne og dialogmøderne mellem Udvalget for Børn og Unge samt henholdsvis skolebestyrelserne og forældrebestyrelserne bedre og mere konstruktive.

Forventninger til forældreopgaven i barnets opvækst og læring er at forældrene giver kærlighed, omsorg, normer og kultur. Forældrene skal give barnet og den unge følelsesmæssig ballast til at mestre forskellige former for modstand og udfordringer. Det er også et forældreansvar at lære børn at fungere i fællesskaber. Hermed har forældrene medansvar for børnegruppernes trivsel.

Visionerne og værdierne udgør sammen med Den sammenhængende Børn og Unge Politik det grundlag, som vi arbejder ud fra med alle børn og unge i Svendborg Kommune. Og som skal sikre, at de udvikler sig personligt, fagligt og socialt.

Det overordnede mål er at give alle mulighed for at skabe et rigt liv og et godt arbejdsliv, så de kan udøve et aktivt medborgerskab.

2. Barnesyn, dannelsessyn og læringsyn

2.1 Barnets og den unges trivsel, læring og udvikling

"Jeg har fundet ud af, hvad jeg er god til – og dét vil jeg føre ud i livet!"
Det udsagn viser retningen for det pædagogiske arbejde med børn og unge i Svendborg Kommune.

Børn og unge lærer hele tiden. De voksne har ansvaret i samværet og samspillet med barnet og den unge. De voksne fungerer som rollemodeller, vejledere og undervisere.

Barnet og den unge skal have mulighed for at:

- Sansе verden
- Sansе sig selv

- Opleve verden
- Leve sig ind i verden
- Være en del af et fællesskab

- Ændre verden
- Ændre sig selv

- Være sig selv
- Identificere sig selv i verden
- Forstå sig selv

Dannelsessynet er udtryk for, at barnet fødes med evner, anlæg og potentialer. Barnet er legende, undersøgende og initiativrigt, og dette er grundlaget for læring og udvikling.

Barnet tilegner sig viden og erfaringer gennem leg og tilrettelagte aktiviteter og undervisning.

Barnet og den unge, som har brug for en ekstra indsats personligt, fagligt, socialt og pædagogisk, skal have den nødvendige opmærksomhed og støtte.

Læreprocesserne er mange, og læringen skal støttes i et aner-

kendende udviklingsmiljø, hvor barnet og den unge bliver set, hørt og respekteret.

Det er i kraft af respons fra kompetente voksne og kammerater, at barnet og den unge får mulighed for at finde eller erkende sit eget værd.

Barnet får i fællesskabet mulighed for at udvikle selvværd og selvtillid. Det inkluderende fællesskab har en særlig betydning for udviklingen af personlige, faglige, sociale og interkulturelle kompetencer.

Trivsel, læring og udvikling er hinandens forudsætninger.

Trivsel er afhængig af gode relationer mellem børn og voksne, børn og børn samt voksne og voksne.

Børn og unge er i miljøer, hvor konflikter og modsætninger håndteres professionelt i et samarbejde.

En særlig dimension for barnets og den unges sociale udvikling er dannelse til at være en aktiv og ansvarlig medborger. Her har dagtilbud og skoler en vigtig samfundsmæssig opgave i at indføre barnet og den unge i det danske demokrati.

3. Vision 2014

Sideløbende med uddannelse og som en del af uddannelsen lærer børn og unge at skabe selv. De oplever en mangfoldighed af udbud på tværs af æstetiske områder. Børns og unges kultur er synlig og en naturlig del af det fysiske rum.

Børn og unge udvikler sig i inkluderende fællesskaber, hvor der er opmærksomhed på børns og unges forskelligheder.

Børn og unge bliver styrket i deres resurser og ønske om at leve det gode liv, og de får mulighed for at udvikle handlekompetencer i sundhedsfremmende retninger.

De opvoksede generationer har mulighed for at tage de nødvendige tiltag for at sikre naturen. De går ind i de udfordringer, der ligger i at være borger i en global verden og et multietnisk samfund.

Når en ung i Svendborg bliver 18 år, er han/hun en aktiv og ansvarlig medborger. En borger, der ved hjælp af viden, færdigheder og kompetencer tager stilling og handler i forhold til sig selv og andre. Den unge kan samarbejde med andre, vedligeholde venskaber og skabe kontakter.

Fire særlige kompetencer, som understøtter visionen:

- **Kreativitet.**

Det vil sige at kunne få nye ideer, se nye muligheder og kombinere gammel og ny viden. Kreativitet kræver tanke virksomhed og involverer følelserne. For de store børn og unge gælder det, at den faglige viden og de faglige færdigheder også bringes spil.

- **Innovation.**

Det vil sige at bringe kreativiteten i spil. Aktiviteter, som på grundlag af ny viden, udvikler nye muligheder, der ved udnyttelse giver en merværdi.

Det betyder, at ny viden er et grundlæggende element for innovation, og at innovation er en proces.

- **Problemløsning.**

Det vil sige en færdighed i at erkende, analysere og løse problemstillinger, hvor vejen til løsningen ikke er umiddelbart tilgængelig. En særlig form for problemløsning er konflikthåndtering, hvor energien ved forskellighed udnyttes på en positiv måde.

- **Samarbejde.**

Det vil sige en forudsætning for at skabe og vedligeholde et kontaktforhold, selv i vanskelige situationer uanset meninger og anderledes kulturel og social baggrund. Samarbejde bygger på indlevelsesevne og respekt for andres mening.

3.1 helhed 0 - 18 år

Aldersgruppen 0 – 18 år spænder over udviklingen fra spæd til voksen. Ud fra pædagogiske overvejelser er gruppen delt op i tre faser.

- Fasen 0-9 år
- Fasen 9-13 år
- Fasen 13-18 år

I alle faser skal barnet og den unge udover at styrke sin viden og faglige færdigheder udvikle sig til at indgå i fællesskaber, således at barnet og den unge kan lære.

Det betyder, at de pædagogiske aktiviteter skal tilrettelægges på en sådan måde, at viden og færdigheder tilegnes samtidig med, at de personlige kompetencer og de fire særlige kompetencer udvikles.

Arbejdet med de tre faser

Visionerne for de tre faser er beskrevet efter den samme disposition:

- Kendetegn for aldersgruppen
- Pejlemærker for arbejdet
- Fokusområder, som praksis skal afspejle.

3.2 Kendetegn for de 0 - 9 årige

Det 0-9årige barn er kendetegnet ved at have en nysgerrig og legende tilgang til verden. For at beholde og udfordre denne tilgang til verden er det vigtigt med en tryk base, hvor barnet føler sig sikkert tilknyttet i tætte relationer.

Barnets foretrukne aktivitetsform er udforskning af verden. Det sker ofte gennem leg, men også gennem forskelligt organiserede læringsrum og i mødet med kulturen.

I mødet med andre børn eller voksne lærer barnet at genkende og håndtere alle menneskelivets følelser, og denne viden er grundlaget for konflikthåndtering.

Barnet gennemløber i denne fase mange forskellige udviklingsprocesser, som er basale for senere læring og udvikling.

Her er de motoriske og sproglige kompetencer særlige vigtige elementer. Barnets lærestrategier udvikles kontinuerligt.

Pejlemærker

Når barnet kommer i dagpleje, vuggestue, børnehave eller skole åbner der sig nye verdener, som det må lære at forholde sig til.

Derfor er det den sproglige, sociale og personlige udvikling, der er omdrejningspunkt for det enkelte barn. Det sker ved identifikationer og spejlinger af og i andre - børn som voksne. Når barnet går fra børnehave til skole skal det opleve en passende balance mellem det kendte og det nye i sine omgivelser.

Børn er forskellige og har i forhold til læring og udvikling forskellige behov, som skal tilgodeses inden for fællesskabets rammer. Derfor skal miljøet omkring børnene være anerkendende og tryghedsskabende. Det skal være udfordrende og spændende, så deres lyst til læring, deres undren og udforskning af verden udfoldes og bevares.

Viden om barnets læringsstrategi skal komme barnet til gode i dets forskellige læringsarenaer.

I de pædagogiske refleksioner skal der tages hensyn til, at børn lærer på forskellige måder. At de skal opleve lyst til at lære, og at de skal lære sammen med andre børn eller voksne.

Det er de voksne, der i dagtilbud og skole skal sørge for, at der udvikles læringsmiljøer, hvor barnet udfordres tilpas indenfor de pædagogiske læreplaners temaer og i skolens aktiviteter og fag. Naturen og kulturen i lokalområdet inddrages i læringsmiljøet.

Derfor fokuserer praksis på:

- At børnene oplever og lærer gennem alle sanser og med kroppen.
- At børns identitet og selvopfattelse formes.
- At de fortaber sig i legen, oplever og viser livsglæde.
- At børn lærer sproglige kompetencer: at tale, at lytte, at læse og skrive samt forholde sig til sproget som udtryk for oplevelser og følelser.
- At flere sprog skaber muligheder og ressourcer.
- At børn indgår i mere og mere forpligtende relationer med andre børn.
- At børn forhandler sig ind og ud af børnefællesskaber og dermed lærer og udvikler de sociale koder. Det handler om at samarbejde og at finde løsninger på konflikter og problemer.
- At udnytte naturen og tilrettelægge omgivelser, der udfordrer og opfordrer til fysisk aktivitet, nysgerrighed, eksperimenteren og fantasifuldhed som grundlag for kreativitet, problemløsning og innovation.
- At viden om barnets udvikling og lærestrategier følger med barnet gennem forløbene.

3.3 Kendetegn for de 9 - 13 årige

Barnets foretrukne aktivitetsform er præget af videbegær. Barnet og den unge er undrende, legende, søgende og eksperimenterende. Disse karakteristika skal understøttes i skolen, hjemmet og fritiden.

Barnet har mere specifikke interesser, smag og livsstil, som påvirkes og udvikles gennem deltagelse i forskellige kulturelle tilbud.

De tilegner sig solide faglige og sociale kompetencer.

I denne fase bliver lyst og vilje til livslang læring og uddannelse intensiveret gennem deltagelse i forskellige aktiviteter.

De grundlæggende kompetencer til at læse, skrive, regne og bruge IT bliver konsolideret og fremmedsprog bliver udviklet.

Barnet bliver understøttet i at udvikle sin nysgerrighed og skabertrang i forskellige sammenhænge.

Pejlemærker

I de pædagogiske refleksioner skal der tages hensyn til, at børn lærer på forskellige måder. De skal opleve lyst til at lære og endelig, at de skal lære sammen med andre børn og voksne.

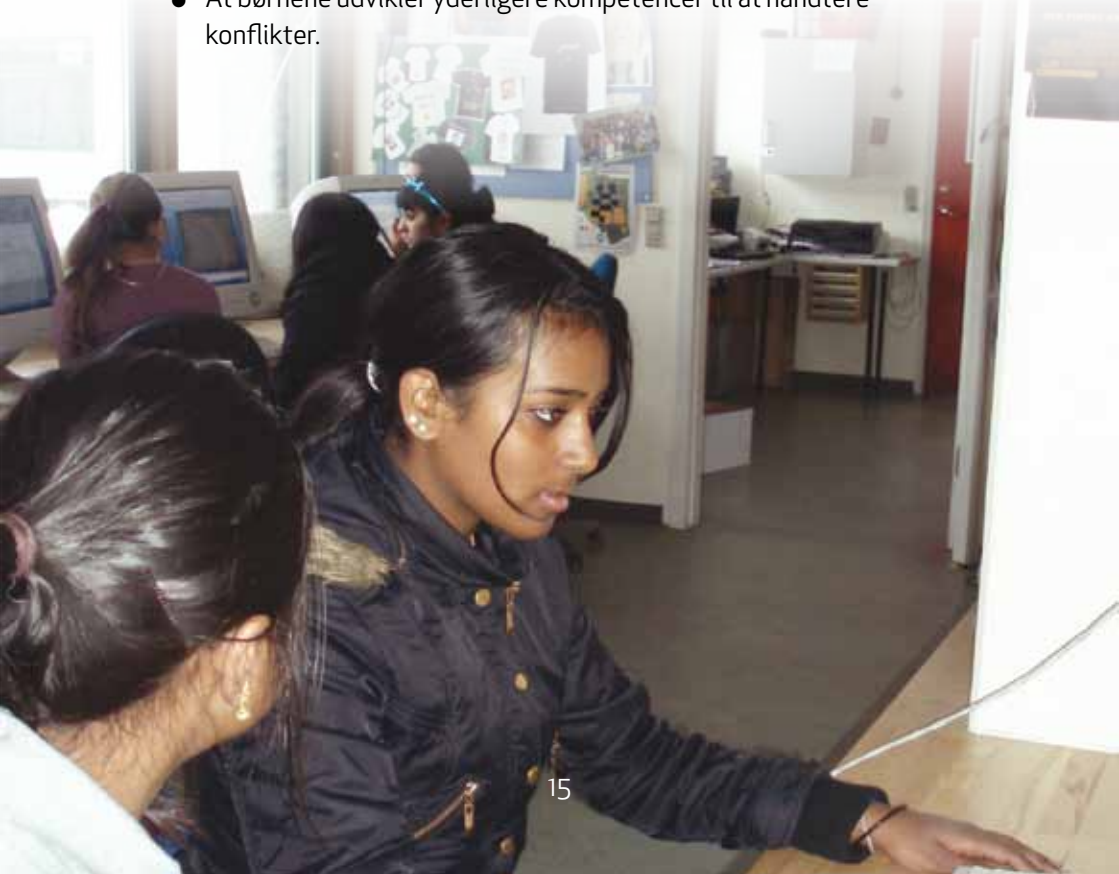
Børnene skal lære at sortere indtryk og danne meninger og kunne begå sig i en mangfoldig, kompleks og globaliseret verden.

Barnet kan nu på egen hånd deltage i forskellige kulturelle aktiviteter, idræt og holdsport.

Svendborg Kommune ønsker, at alle børn udvikler kreativitet og innovativ tankegang, så de kan bidrage til tænkning og udvikling af nye løsninger. Her er legen og mangfoldigheden vigtige elementer for udviklingen.

Derfor fokuserer praksis på:

- At børnene konsoliderer de grundlæggende faglige færdigheder.
- At børnene gennem faglig fordybelse tilegner sig viden og kompetence.
- At børnene lærer at arbejde selvstændigt og projektorienteret med udgangspunkt i sagen sammen med andre.
- At naturen og kulturen inddrages både lokalt, nationalt og globalt.
- At skabertrangen bliver understøttet gennem mulighed for kropslig udfoldelse og eksperimenterende virksomhed ved at finde kreative løsninger på forskellige udfordringer.
- At dansk som andetsprog inddrages i alle aspekter af pædagogisk praksis, hvor det er relevant.
- At børnene har mulighed for at omsætte ny viden i nye sammenhænge.
- At børnene udvikler yderligere kompetencer til at håndtere konflikter.

3.4 Kendetegn for de 13 - 18 årige

Denne aldersgruppe er karakteriseret ved igen at være i en identitets- og selvstændighedsskabende proces, hvor de unges fokus er på overgangen til voksenverdenen. Den proces er på samme tid meget individorienteret og grupperelateret. Ligeledes er der tale om en meget kropslig, emotionel og relationel proces.

De 13 - 18 årige er i en proces, hvor de lægger barndommen bag sig for at indtage deres plads på voksenscenen. Derfor er det også et kendetegn, at de i denne proces er både videbegærlige, problemløsende, eksperimenterende, innovative og kreative. Det sker selvom det for de voksne omkring dem kan synes som om de yder modstand mod de regulerende rammer, der er sat op.

De er i gang med at udvikle deres rolle som aktive medborgere gennem overvejelser om deres personlige liv, arbejdsliv og samfundsliv.

Pejlemærker

De unge deltager i læreprocesser, som er karakteriserede ved at være både individ- og gruppeorienterede og som inddrager det kropslige, det emotionelle og det relationelle.

De unge oplever høj faglighed i det enkelte fag og på tværs af fagene, så deres talenter og evner til stadighed udfordres og udvikles, og de tilegner sig en solid viden.

De unge befinder sig i en dobbeltposition. Her skal de lære at bryde grænser og tilpasse sig fællesskabet og dermed få forståelse af social retfærdighed og lighed. Det betyder, at de er i stand til at udsætte og tilsidesætte egne behov. De unge erhverver sig viden om og indsigt

B. R. C.

A. B. H.

ROBBIE WILLIAMS

LET ME ENTERTAIN YOU! **ROCK BY**

FEEL

ANGEL

Kids

ME and MY MOTHER

> reggae

i demokratiets grundlæggende spilleregler og procedurer samtidig med, at de reelt er med til at præge deres eget liv nu og i fremtiden. Inddragelse af den globale verden i undervisningen giver mulighed for at sætte temaer som bæredygtig udvikling og gensidig afhængighed på dagsordenen.

Derfor fokuserer praksis på:

- De tilrettelagte læreprocesser skal åbne for, at de unge får selvindsigt og kan anvende viden og erfaringer.
- De unge skal have mulighed for at bruge viden i nye sammenhænge og på den måde skabe ny viden, som kan komme andre til gavn. De skal tilegne sig innovative kompetencer gennem læreprocesser, som er baseret på projektor organiserede arbejdsformer.
- De tilrettelagte læreprocesser bliver indrettet på en sådan måde, at de unge udvikler arbejdsrutiner og samarbejdsformer, der fremmer evnen til at samarbejde, løse problemer og håndtere konflikter.
- At de unge skal have mulighed for at udvikle kritisk sans i en verden, hvor sortering af informationer og viden er nødvendig.
- Den unge skal gennem relevant vejledning støttes i at vælge ungdomsuddannelse.

4. Implementering

De beskrevne værdier, visioner og pejlemærker lægger op til, at det enkelte dagtilbud og den enkelte skole implementerer disse i arbejdet i lokale udviklings- og evalueringsplaner, som igen omsættes i konkrete handlinger med børn og unge.

Det er i den konkrete praksis med børn og unge, at værdierne og visionerne skal blive synlige og mærkbare.

Det er et decentralt/lokalt ansvar at dette sker. Arbejdet vil blandt andet kunne iagttages i arbejdet med de pædagogiske læreplaner og elevplanerne. De lokale udviklings- og evalueringsplaner giver Byrådet mulighed for at udføre sin tilsynsforpligtelse via kvalitetsrapporterne.

